

Dernæst vil jeg gerne gøre en Bemærkning til det ærede Medlem Hr. Pinstrup, som nærmest truede, synes jeg, med, at Landbruget vilde gaa over fra intensiv til ekstensiv Drift. Det tror jeg ikke lader sig gøre. Dertil har Landbrugerne smagt for meget paa de store Herligheder, som hører til Ejendomsretten, Pantsættelsesretten og Prioriteter. Der bliver vist ikke andet for Landbruget, hvis det skal klare sig, end at det maa dygtiggøre sig. Man kan ikke vente i Fremtiden at faa Maksimalpriser paa Varer, som ikke er Maksimalpriser værd, saaledes som Stillingen var under Krigen. I Forbindelse med dette om Landbrugets Dygtiggørelse vilde jeg gerne sige et Par Ord om Mund- og Klovesygen. Dog vil jeg her forudskikke, at hvad jeg siger om dette Spørgsmaal, er ikke sagt for at fornærme Landmændene; det er min personlige Overbevisning om, med hvilke Midler man skal bekæmpe denne Sygdom. Jeg vil altsaa ikke misforstaas saaledes, at jeg kun har taget Ordet for at faa Lejlighed til at sige Landmændene nogle Ubøhageligheder. Landmændene har et langt større Ansvar for Bekæmpelsen af denne Sygdom, end de i Almindelighed vil anerkende, skønt det er dem alene, der bærer det økonomiske Tab. Det økonomiske Tab er for det Aar, der er gaaet, opgjort til over 10 Mill. Kr., og naar man staar overfor et saa stort Tab, bør man tage alle til Raadighed staaende Midler i Brug for at begrænse Tabet. Og her er det, jeg har nogle Bebrejdelser at rette mod Landbrugerne. Saa længe Sygdommen ikke er opstaaet i en Besætning, ser man en paaskønnelsesværdig Agtpaagivenhed og Paapasselighed; dog er der naturligvis de Ejere imellem, som ikke forstaar Spor af det hele, og som tror, at man faar Sygdommen, hvad man saa foretager sig, og de træffer naturligvis ikke nogen som helst Forsigtighedsforanstaltning. Anderledes er det, naar Sygdommen er brudt ud i en Besætning, saa ser man Gang paa Gang den allerstørste Forsømmelighed. Der foretages overhovedet ikke nogen Afspærring, ja, ikke en Gang de allersimpleste Desinfektionsforanstaltninger overfor de Mennesker, der passer Dyrene, naar de forlader Ejendommen. Det er min bestemteste Overbevisning, at denne Sygdoms Spredning foregaar ud fra disse angrebne Besætninger gennem de Dyr, der gaar ud derfra, og gennem Beboerne paa vedkommende Ejendom. Man er tilbøjelig til at søge Aarsagen alle andre Steder, end hvor den faktisk ligger, og jeg vil derfor gerne henstille til den højtærede Landbrugsminister, om det ikke var tilraadeligt,

at der fra det Øjeblik, Sygdommen er konstateret, til Desinfektionen har fundet Sted, foretages saa stærk en Afspærring, at hverken Folk eller Dyr kan komme ud fra Ejendommen. De skulde selvfølgelig ikke afskæres fra Omverdenen; hvor der ikke er Telefon, maatte det offentlige kunne indlægge Telefon, eller man maatte paa anden Maade sætte dem i Forbindelse med Omverdenen gennem Folk, som virker som Veterinærer eller er veterinærkyndige. Det er min Overbevisning, at denne Sygdom vil kunne bekæmpes, naar der tages alvorligt fat. Naar man dispenserer fra den og den Regel og paa den Maade ingen Regler overholder, vil man selv med den største Energi og Villie ikke være i Stand til at bekæmpe Sygdommen. Det vil ikke være muligt at b kæmpe en saadan Sygdom uden ved den allerskarpeste Afspærring. Man har naturligvis den gamle Vej at gaa: at nedslaa den hele Besætning, men det er kostbart, og jeg tror ogsaa, man kan naa det samme Resultat paa den Maade, jeg her har anvist. Jeg tror ikke, det er uden Betydning, naar fremmede Magter er bange for en Sygdom som Mund- og Klovesyge. Det er selvfølgelig i nogen Maade en Agrarinteresse, men jeg synes dog ikke, man helt har Lov at sige det overfor et Land som Norge. Naar man her i Landet med 2—3 Aars Mellemrum kan faa denne Sygdom, som saa holder sig et Par Aar, saa er det dog naturligt, at et Land, der ikke har Sygdommen, værger sig med alle til Raadighed staaende Midler mod at faa den.

Der er et Forhold, jeg gerne vil omtale i denne Forbindelse, og det er Mejerierne. Mejerierne er absolut en farlig Smittekilde, og derfor burde smittefarlig Mælk aldrig føres til Mejerierne. Dette er en Side af Sagen, og det vil selvfølgelig heller ikke finde Sted i det Øjeblik, Ejendommen afspærres fuldstændig. Men der er en anden Side af Sagen, som jeg er blevet gjort opmærksom paa, og det er, at mange Mejerier er blevet mulkeret, fordi de ikke har opvarmet Mælken tilstrækkeligt i det Forhold, som Loven paabyder. Men det er dog for galt, at Andelshaverne i en Periode med en Sygdom som Mund- og Klovesyge ikke selv kan holde Justits indfor deres egne Rammer. Det maa man bebrejde Andelshaverne i Mejerierne overordentlig meget. Det skal ikke være Justits- og Politimyndighederne, der forhindrer Smitens Udbredelse, Befolkningen bør selv tage Sagen i sin Haand, og naar en Mejerist ikke overholder det nævnte Paabud, burde han afskediges af Andelshaverne, i det mindste i Gentagelsestilfælde. Men at tilsidesætte